



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ  
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,  
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa  
Canonica Deductus**

**Leuren, Peter**

**Coloniae Agrippinae, 1708**

494. An litem super ecclesiæ bonis & juribus inchoare, aut à Prælato defuncto inchoatam, sive agendo, sive respondendo prosequi possit.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)



4. Porrò alienationes factas à Capitulo sine consensu Papæ Episcopus Successor confirmatus rescindere, aut, si ad Ecclesiã suã utilitatem pertinent, confirmare poterit Molin. *loc. cit.* Dian. *cit. resol.* 38. juxta *can.* 15. Synodi Ancyranæ, qui refertur *c. si qua. de reb.* 12. q. 2.

5. Atque ex his inferitur, quòd si Capitulum bona ad mensam episcopalem spectantia in alios transferre nequeat absque Sedis Apostolicæ auctoritate, multò minus possit ea ad suam, seu Capitulum mensam transferre: idque non solum, quòd vacans Prælatum seu dignitas episcopalis careat legitimo defensore; sed etiã, quòd Capitulum hac ratione in proprio facto, sive in commodum, & utilitatem propriam præstaret auctoritatem contra *l. pupillus. ff. de auctor. tutor.* Wiestner. *loc. cit.* n. 10. juxta *Clem.* 2. *de reb. eccl.* non alien. junctã *gl. v. mensa.*

6. Et hæc de bonis Episcopatus Immobilibus, aut mobilibus, quæ servando servari possunt. Nam si sint mobilia, quæ servando servari nequeant, sed quæ tempore sunt interitura, ea à Capitulo vel œconomò ab eo constituto alienari possunt etiam sine Superioris auctoritate. Fagn. *in c. his qua. de major. & obed.* num. 31. Molin. *loc. cit.* & cum illis Wiestner, non secus ac à tutoribus distrahi possunt ejusmodi res pupillorum juxta *l. lex, qua tutores. c. de administ. tutor.* Idque merito, ne si tempore sedis vacantis ejusmodi res non permitterentur distrahi, alienationis prohibitio ob favorem ecclesiæ inducta in ejus dispendium detorqueretur contra *Regul. quod ob gratiam. de Reg. jur.* in 6.

7. Illud hic subjungendum, regulariter Capitulo sede vacante occupante, vel dilapidante bona ad ecclesiã vel successorem spectantia, suspendi Canonicos ab officio, & beneficio, usque dum restituant per *c. quia. de elect.* Ventrigl. *loc. cit.* num. 27. citans Bonacin. *tom.* 1. *de susp.* d. 3. p. 5. §. 2. num. 2.

*Quæstio 494. Num Capitulum sede vacante litem super ecclesia bonis & juribus inchoare, aut à Prælato defuncto inchoatam sive agendo, sive respondendo profici possit?*

**R** Espoud. negativè. Molin. *loc. cit.* & ex eo Wiestner. *cit.* a. 5. num. 12. Item Laym. *in c. auditis. de in integ. restit.* n. 3. ubi: Capitulum pro juribus episcopalibus sede vacante in judicio contendere non potest; citat seipsum *Theol. mor.* l. 3. tr. 4. c. 11. Fagn. *in c. novit. ne sed. vac.* n. 22. ubi: etsi Capitulum sede vacante succedat in jurisdictionibus, non tamen succedit in potestate deducendi jura Episcopi in judicium, etiam defendendo, ut notabiliter Abb. *in c. his qua. de major. & obed.* n. 4. Et hæc juxta *c. fin. ne sed. vac.* ubi à Papa tanquam nullæ reprobantur depositiones testium vacante, & legitimo defensore carente ecclesiã receptã. Siquidem, ut dictum, Ecclesiã vacans fungitur vice, & gaudet jure minoris; judicium verò, & sententia lata contra minorem tutore, & curatore carentem & indefensum est nulla, juxta *l. acta. & l. contra. ff. de re judicata.* Unde, ut contra ecclesiã vacantem lata sententia teneat, ea administratorem, seu defensorem ad agendum à Papa datum habere debet. Molin. Wiestner *loc. cit.* qui citat pro se *Gigas de pension.* q. 65. n. 5. Abb. & Barbof.

2. Quod hic dicitur de Capitulo Cathedrali, idem est de Capitulo seu ecclesia inferiore qui-

dem, exempta tamen, & Papæ immediatè subiecta. De cætero, si est ecclesiã inferior Episcopo subiecta, ejus vacantis Capitulum, seu conventus interveniente auctoritate episcopali tanquam immediati sui Superioris, ecclesiæ, vel monasterii sui jura agendo, & respondendo tueri potest in judicio, præsertim, si id exigat aliqua necessitas, vel vacantia sit diu duratura. Si autem sit ecclesiã non collegiata, aut conventualis, ejus res, & jura tueri potest Episcopus. Wiestner. *num.* 13. citans Laym. *de reb. Ecclesiã alien.* c. 3. n. 49.

3. Excipitur hic iterum casus magnæ, & notoriæ necessitatis; cum enim hac urgente valeat à Capitulo alienari res immobilis Ecclesiæ, multò magis pro ea agi potest in judicio. Wiestner. *n.* 15. citans *Gl. in c. edoceri. v. debeant. de rescriptis.* Sic ait Molin. *loc. cit.* num. 16. quando tamen periculum esset, ne testes competentes postea examinari possent, aut propter senectutem, ne interim morerentur, vel quia vita alicujus illorum periclitaretur, aut si discedere vellent in partes longinquas, ita ut non facile copia illorum haberi posset, tunc validè possent examinari sede vacante.

4. Et hæc quidem de bonis, & juribus prælatu- ræ propriis, aut etiam eidem, & Capitulo communi- bus, ut expressè Molin. *cit.* n. 16. controversis exigentibus cognitionem definitionemque judicalem, super quibus, ut dictum, Capitulum actionem, aut defensionem suscipere nequit. Si enim sint bona ipsius Capituli diversa, & divisa à bonis episcopalibus, seu Prælatu- ræ, super iis convenire, & conveniri in judicio sede vacante; imò plenã potest Capitulum per procuratorem vel syndicum suum, Wiestner. *n.* 14. & 15. Pirh. *ad tit. de reb. eccl. non alien.* n. 8. Molin. *loc. cit.* ubi etiam, quòd licet, si sedes non vacaret, ad id requiratur consensus in gravibus, arduisque rebus; intelligitur tamen, si adsit, præstare eum consensu possit.

*Quæst. 495. An Capitulum sede vacante judicare queat de causis pertinentibus ad Episcopum?*

**R** Esp. Non potest judicare, ubi vertitur quæstio super proprietate alicujus certis juris, seu jurisdictionis; an ad Episcopum pertineat vel non; v. g. dum contenditur, num quis subiectus, an exemptus; num beneficium sit juris patronatus, an liberæ collationis Episcopi. Idque etiam si istæ quæstiones jam captæ adhuc vivente Episcopo. Dian. *p.* 8. *tr.* 4. *resol.* 10. Ventrigl. *tom.* 2. *annor.* 15. §. 1. n. 65. citans Pavin. *de potest. Capit. sed. vac.* p. 1. q. 9. Meroll. *tom.* 3. d. 7. c. 7. n. 27.

*Quæstio 496. An Capitulum sede vac. possit præbere consensum renunciationi immunitatis à secularibus exactionibus?*

**R** Esp. negativè. Fagn. *in c. novit. de sede vac.* n. 23. ubi addens rationem sic inquit: cum ecclesiæ, ecclesiasticæq; personæ, ac res ipsarum non solum jure humano; sed etiam divino à secularibus exactionibus sint immunes, juxta *c. quanquam. de censibus. in 6.* non potest Vicarius capitularis assensum præbere; quia Capitulum sede vacante non succedit in potestate alienandi jura, & bona ecclesiæ. &c. Huc quoque facit, quòd dictum quæstio ante hanc penult. nimirum quòd Capitulo non liceat consentire impositione gællarum, dum vacat Episcopatus, in ejus præjudicium.

*Quæstio*